

Data: 09.05.2022 r.

BP.5132.61.2022

2022.154089.IGS

N. Sp. z o. o.

Decyzja nr 97/2022

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, art. 34 ust. 5 i ust. 16 ustawy z dnia 6 marca 2018 r - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, oraz art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy złożonego przez N. Sp. z o. o. w ... od decyzji Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 18 marca 2022 r. r. nr 45/2022/BP w przedmiocie wydania interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu członka zarządu spółki,

utrzymuję zaskarżoną decyzję w mocy.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 31 stycznia 2022 r. spółka N. sp. z o.o. z siedzibą w ..., KRS ..., NIP ..., REGON ..., zwana dalej: „Przedsiębiorcą”, zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie przepisów dotyczących podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach przewidzianych w ustawodawstwie krajowym, przez osobę, która pobiera świadczenie emerytalne w Niemczech i pełni funkcję członka zarządu w spółce zarejestrowanej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz posiada miejsce zamieszkania na obszarze Niemiec.

Zawiadomieniem nr 14 z dnia 11 lutego 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową w sprawie wydania interpretacji indywidualnej oraz przekazał

wniosek Przedsiębiorcy do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (data wpływu do właściwego organu: 17 lutego 2022 r.).

W opisie stanu faktycznego Przedsiębiorca wskazał, że w jego organie zarządczym zasiada obywatel Niemiec, który otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie. Wymieniony członek zarządu ma stałe miejsce zamieszkania w Niemczech i od 1 lipca 2021 r. pobiera tam emeryturę oraz jest objęty obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Przedsiębiorca nie przedstawił informacji o rozstrzygnięciu wniosku w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego.

Przedsiębiorca zadał we wniosku następujące pytanie:

Czy w świetle przywołanego stanu faktycznego członek zarządu od 1 stycznia 2022 nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu w Polsce?

Zgodnie ze stanowiskiem przedsiębiorcy przedstawionym w osnowie wniosku, na mocy art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz.UE.L 2004 Nr 166, str. 1), zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 883/2004”, osoba podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania.

Prezes NFZ, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji rozstrzygnął w zaskarżonej decyzji, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców,

w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy przedstawione we wniosku jest nieprawidłowe, w związku z czym Prezes wydał decyzję z dnia 18 marca 2022 r. nr 45/2022/BP.

Zasady określania ustawodawstwa mającego zastosowanie w odniesieniu do danej osoby regulują przepisy tytułu II rozporządzeniem nr 883/2004, zaś o trybie ich ustalania decyduje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, osoby, do których stosuje się rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego (podobnie w motywie 15 preambuły ww. rozporządzenia). Wedle art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004, do celów stosowania przepisów tego tytułu: „Określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa”, otrzymujące świadczenia pieniężne z powodu lub w konsekwencji swej pracy, uważane są za wykonujące wspomnianą pracę. Nie dotyczy to świadczeń z tytułu inwalidztwa, emerytur ani rent rodzinnych, ani też rent z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych lub świadczeń pieniężnych z tytułu choroby obejmujących leczenie przez czas nieokreślony. Zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. a tego rozporządzenia, zgodnie z przepisami art. 12 do 16 rozporządzenia, osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego.

Zasady ustalania ustawodawstwa właściwego w odniesieniu do osób świadczących pracę najemną w kilku państwach członkowskich zostały zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz.Urz. UE L 149 z dnia 8.06.2012 r., s. 4).

Przepisy nie rozstrzygają ustawodawstwa właściwego w odniesieniu do osób świadczących pracę najemną w jednym państwie członkowskim, a zarazem posiadających uprawnienia do świadczeń emerytalnych w innym państwie członkowskim.

Jednocześnie przepis art. 11 ust. 2 rozporządzenia 883/2004 wyłącza świadczenia z tytułu emerytur z tytułu drugiego rozporządzenia.

W konsekwencji należy przyjąć, iż przepis regulujący zasadę jednego ustawodawstwa nie ma zastosowania w przypadku uzyskiwania jednocześnie świadczeń z tytułu pracy najemnej i świadczeń z tytułu emerytury.

Konkludując, należy przyjąć, iż wobec faktu, że członek zarządu Przedsiębiorcy nie świadczy pracy w dwóch lub kilku państwach członkowskich, nie ma do niego zastosowania przepis art. 13 rozporządzenia 883/2004.

Na skutek przywołanej okoliczności prawnej wdrożyć należy ogólną zasadę z art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia 883/2004, zgodnie z którą osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego. Za tego typu osobę wykonującą czynności rodzące na gruncie ustawodawstwa krajowego skutki prawne uznaje się członka zarządu powołanego do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. W myśl art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają bowiem osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie.

W konkluzji decyzji wskazano, iż zgodnie z przepisami o koordynacji członek zarządu uznany powinien być za osobę wykonującą aktywność zawodową w jednym państwie członkowskim, który - zgodnie z ogólną zasadą – podlega ustawodawstwu tego państwa.

Od decyzji nr 45/2022/BP przedsiębiorca złożył w dniu 11.04.2022 r. wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek nie zawierał tłumaczeń załączonych dokumentów z języka niemieckiego na język polski, sporządzonych przez tłumacza. Braki te Przedsiębiorca uzupełnił w dniu 26.04.2022 r.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedsiębiorca powtórzył argumenty przytoczone we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej i dodatkowo złożył dokumenty, w tym pismo Kasy Chorych w Hamburgu z dn. 22.03.2022 r., znak: ... oraz zaświadczenie A1 o statusie Pana A. W. w Niemczech dot. zabezpieczenia społecznego za okres 01.01.2022 r. – 30.06.2023 r. i certyfikat rezydencji.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, w tym również po dokonaniu analizy załączonych na tym etapie postępowania dokumentów, należy zważyć, co następuje.

Należy stwierdzić, że złożone treści dokumentów instytucji niemieckich nie wpływają na zmianę stanu faktycznego i prawnego sprawy dot. objęcia ubezpieczeniem w kontekście prawa polskiego, w szczególności nie mogą one kształtować tego prawa, ani zakresu jego obowiązywania w sposób odmienny od przyjętych w polskiej jurysdykcji zasad stosowania prawa. Trudno zatem przyjąć, że emeryt mający rezydencję w Niemczech, będący członkiem zarządu spółki z siedzibą w Polsce i działającej w Polsce według prawa polskiego, także jeśli chodzi o akt powołania oraz pracę w ramach zarządu Spółki, świadczy pracę z tego tytułu za granicą, a nie świadczy jej w Polsce.

Należy uznać za zasadne przyjęcie, iż wobec faktu, że członek zarządu Przedsiębiorcy nie świadczy pracy w dwóch lub kilku państwach członkowskich, nie jest pracownikiem delegowanym i nie ma do niego zastosowania w tym konkretnym przypadku przepis art. 13 rozporządzenia 883/2004.

Należy przyjąć, że praca na rzecz zarządu Spółki, świadczona na zasadach prawa polskiego, a w szczególności jej efekty, umiejscowiona jest w jurysdykcji polskiej, niezależnie od dostępnych narzędzi komunikacji i technicznych możliwości pracy na odległość, także z dowolnego miejsca znajdującego się poza terytorium Polski.

Mając powyższe na względzie należy przyjąć ogólną zasadę z art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia 883/2004, zgodnie z którą osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

Za tego typu osobę wykonującą czynności rodzące na gruncie ustawodawstwa krajowego określone skutki prawne, uznaje się członka zarządu powołanego do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. W myśl art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają bowiem osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie.

Na tych zasadach należy uznać, iż zgodnie z przepisami o koordynacji członek zarządu uznany powinien być za osobę wykonującą aktywność zawodową w jednym państwie członkowskim, który - zgodnie z ogólną zasadą - podlega ustawodawstwu tego państwa.

W świetle powyższych argumentów podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie są uzasadnione i nie zasługują na uwzględnienie.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało rozstrzygnąć jak w sentencji.

Pouczenie

Niniejsza decyzja jest ostateczna. Od niniejszej decyzji stronie przysługuje na podstawie art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.